

Viljandi Jakobsoni Kool

**KIRJALIKE ÕPILASTÖÖDE KOOSTAMINE JA
VORMISTAMINE**

Juhend

Carl Robert Jakobson

Viljandi 2020

SISUKORD

1. Kirjalikud õpilastööd	3
1.1. Essee.....	3
1.2. Referaat	3
1.3. Loovtöö	4
1.4. Muud kirjalikud ülesanded.....	4
2. Õpilastööde vormistamise nõuded.....	5
2.1. Üldised nõuded lehekülgedele	5
2.2. Pealkirjade vormindamine.....	6
2.3. Tiitelleht	7
2.4. Sisukord.....	7
2.5. Sissejuhatus	7
2.6. Töö põhiosa	8
2.7. Tabelid, joonised, valemid	8
2.8. Kokkuvõte	9
2.9. Kasutatud materjalid	10
LISA 1 TIITELLEHT	11

1. Kirjalikud õpilastööd

Kirjalikud õpilastööd on:

- essee;
- referaat;
- loovtöö;
- muud kirjalikud ülesanded.

1.1. Essee

Essee on lühem vabas vormis kirjatöö, mis käsitleb mingit probleemi või nähtust. Essee on isikupärase mõttemaailma ja keelekasutusega tekst, mis esitab autori nägemusi mingi probleemi või nähtuse kohta, seda teadusliku täpsusega põhjendamata. Esse võib 50% ulatuses sisaldada teiste mõtteid, mida seostatakse iseenda seisukohtadega. Tekst on isikupärane ja loominguline, kuid nähtav peab olema autori mõtete kulgu ja areng ning analüüsiv laad. Essee mahu ja vormi määrab õpetaja.

1.2. Referaat

Referaat on õpilase koostatud kokkuvõtlik ülevaade õpetaja antud teemal. Referaadi koostamisel kasutatakse erinevaid materjale, näiteks raamatuid, õpikuid, teatmeteoseid, ajakirjanduse ja interneti allikaid. Referaadi eesmärgiks on süvendada õpilaste oskusi töötada erinevate kirjalike allikatega ning arendada väljendusoskust. Referaadis tuleb välja tuua eri autorite või allikate esitus ja võrdlus, referaadis ei eeldata uudsete seisukohtade väljatöötamist. Referaadis tuleb esitada ka töö koostaja arvamus ja järeldused. Referaadi koostamine ei ole teksti otsene kopeerimine internetist. Referaadi vormistamisel võetakse aluseks kokkulepitud nõuded.

1.3. Loovtöö

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilastele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust. Loovtööks võib olla, projekt, kunstitöö, näidend, poster, film, näitus, muusikateos, tantsukava, kooliürituse korraldamine, õppematerjalide koostamine jne. Loovtöö kirjaliku osa vormistamisel võetakse aluseks kokkulepitud nõuded. Loovtöö sooritamine on põhikooli lõpetamise tingimuseks.

1.4. Muud kirjalikud ülesanded

Muude kirjalike ülesannete (kirjand, jutustus jne) vormi ja mahu määrab õpetaja.

2. Õpilastööde vormistamise nõuded

Referaat ja loovtöö vormistatakse üldjuhul kirjalikult arvutil. Kirjaliku ülesande võib saata või üles laadida kokkuleppel õpetajaga elektrooniliselt ettenähtud vormingus ja/või etteantud aadressile. Elektrooniliselt esitatava töö faili nimi peab sisaldama töö esitaja nime ja klassi tähist (perenimi-klassitähis). Referaadid, esseed, muud kirjalikud ülesanded (v.a loovtöö) võib esitada õpetaja nõudmisel ka käsitsi kirjutatuna, loetavas käekirjas. Kirjalik õpilastöö peab olema keeleliselt ja stiililt korrektne. Töö paber kandjal köidetakse.

Referaadis ja loovtöös on kindlad alljaotused (struktuur), mis on paigutatud järjestuses:

- 1) tiitelleht;
- 2) sisukord;
- 3) sissejuhatus;
- 4) töö põhiosa (jaotatakse peatükkideks ja nende alajaotusteks);
- 5) kokkuvõte;
- 6) kasutatud materjalid;
- 7) lisad (vajadusel).

2.1. Üldised nõuded lehekülgedele

Kirjalike tööde vormistamisele kehtivad järgmised nõuded:

- kirjatüüp Times New Roman, tekstilõikudel arvutikirja suurus 12 punkti (sh leheküljenumbriid);
- reavahe 1,5;
- tekst joondatakse nii vasak- kui ka parempoolse serva järgi ehk kasutatakse rööpjoondust;
- lehe servadele jäetakse köitmisvaru vasakule 3,0 cm, paremale 1,5 cm, üleval ja all 2,5 cm;
- kõik leheküljed nummerdatakse alates tiitellehest, kuigi tiitellehele lehekülje numbrit välja ei trükita;

- lehekülje number kirjutatakse lehe allserva keskele või paremale äärelle;
- töö iseseisvad osad (peatükid, sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte) algavad uult lehelt, alapeatükke alustatakse samalt leheküljelt. NB! lehekülje vahetuseks kasutatakse klahvikombinatsiooni CTRL+Enter;
- kõik alamärkused või selgitused jooniste juures trükitakse arvutikirja suurusega 10 punkti;
- tööd tuleb vormistada A4 (210 x 297 mm) formaadis;
- väljaprindiks kasutatakse valget paberit, prinditakse ühepoolisel paberilehel.

2.2. Pealkirjade vormindamine

Töö põhitekst liigendatakse peatükkideks ja alapeatükkideks, mis pealkirjastatakse ja nummerdatakse, soovitavalt hierarhilise numeratsiooniga ja araabia numbritega (peatükk 1., alapeatükk 1.1.). Kõik pealkirjad peaksid olema lühikesed ja selged ning vastama sisule. Peatüki pealkirja ja alapealkirja ning sellele eelneva ja järgneva teksti vahele jäetakse üks tühi rida. Pealkirjas sõnu ei poolitata, lühendeid ei kasutata. Pealkirjade lõppu ei panda punkti.

Pealkirjad vormindatakse:

- **PEALKIRI 1** – Times New Roman, kirja suurus 16, läbivalt suurte tähtedega.

Kõikide töö iseseisvate osade: sissejuhatus, kokkuvõte, kasutatud materjalide ja lisade pealkirjad vormistatakse esimese astme pealkirjadena, kuid neid ei nummerdata;

- **2. Pealkiri** - Times New Roman, kirja suurus 16, paksult ja nummerdatult, esimene suurtäht.

Pealkirjana 2 vormistatakse peatükkide pealkirjad;

- **2.1. Pealkiri** – Times New Roman, kirja suurus 14, paksult ja nummerdatult.

Pealkirjana 3 vormistatakse alapeatükkide pealkirjad.

2.3. Tiitelleht

Tiitellehel (Lisa1) on järgmised elemendid ja nõuded vormistusele:

- õppeasutuse nimetus – Viljandi Jakobsoni Kool paigutatakse lehe ülemisse serva, joondus keskele;
- töö pealkiri paksus kirjas, suurtähtedega, sõnu poolitamata ja lühendamata, joondus keskele;
- töö liik: referaat, loovtöö jne pealkirja alla, joondus keskele;
- autori ees- ja perenimi, joondus paremale;
- autori klassitähis nime alla, joondus paremale;
- töö juhendaja klassitähise alla, joondus paremale;
- töö kirjutamise koht ja aasta, mille vahele koma ei panda (keskele joondus).
- kirja suurus 16

2.4. Sisukord

Sisukord kirjeldab töö struktuuri, sisaldab iga alamosa täpset pealkirja ja sellele vastavat leheküljenumbrit. Sisukord paikneb töö alguses, tiitellehe järel, enne sissejuhatust ja on loovtöö puhul kohustuslik. Väiksema mahuga tööde puhul (sh referaat) lisatakse sisukord kokkuleppel õpetaja/juhendajaga. NB! Automaatse sisukorra loomiseks, tuleb eelnevalt kõikidele pealkirjadele määrata pealkirjalaad ehk stiil.

2.5. Sissejuhatus

Sissejuhatusel on järgmised ülesanded:

- teema valiku põhjendamine;
- töö eesmärgi ja ülesannete piiritlemine;
- kasutatavate materjalide (allikad) tutvustamine;

- töö ülesehituse (peatükid, alapeatükid) selgitamine.

Sissejuhatuses võib autor tähelepanu juhtida nendele töö koostamisel ilmnunud asjaoludele, mille teadmine aitab lugejal töö sisu paremini mõista. Sissejuhatuses ei tooda ära töö tulemusi ja järeldusi, milleni on jõutud töö käigus.

2.6. Töö põhiosa

Töö põhiosa peatükid jagatakse vajadusel alapeatükkideks ja need omakorda alajaotisteks. Peatükid ja nende allosad peavad olema sisuliselt ja loogiliselt üksteisega seotud ning moodustama teemale vastava terviku. Tuleb vältida nii liigendamiseta kirjutamist kui ka üleliigendamist. Töö põhiosas tuuakse ära kõik oluline, alates probleemi püstitamisest kuni lahenduste, tulemuste ja järelduste esitamiseni.

2.7. Tabelid, joonised, valemid

Tabelid ja joonised illustreerivad teksti, aitavad selle sisu paremini edasi anda ning kuuluvad töö teksti. Iga tabelit, joonist, pilti kommenteeritakse ja sellele viidatakse tekstis, näiteks: vt. joonis 1 või on esitatud joonisel 1 või alljärgnev tabel iseloomustab. Vaid väga ulatuslikud ja algandmeid sisaldavad tabelid tuuakse välja lisades. Joonise nimetuse alla kuuluvad kõik töös sisalduvad diagrammid, graafikud, skeemid, fotod.

Joonised allkirjastatakse ja tabelid pealkirjastatakse ning nummerdatakse kogu töö ulatuses araabia numbritega.

Näide:

Joonis 1. Amuuri tiiger

Näide:

Tabel 1. Tiigrite arvukus

Piirkond	Aasta 2007	Aasta 2011
India	1411	1706
Siber	350	540

Kui joonis või tabel on leitud internetist või on kellegi teise poolt koostatud, tuleb kasutatud allikate loetelus viidata joonise autorile ja/ või allikale. Autori poolt tehtud illustratsioonidele (joonis) tuleb lisada valmistamise aeg (näiteks: Joonis 1. Vaade koolimajale. 01.01.2020.)

2.8. Kokkuvõte

Kokkuvõte peegeldab sissejuhatust, sellest peab saama välja lugeda, kas töö eesmärgid täideti ja küsimused said vastused. Lühidalt esitatakse tulemused, järeldused ja/ või praktilised soovitused. Kokkuvõte ei ole töö eelnevate osade tekstilõikude mehhaaniline kokkutõstmine.

Kokkuvõttes ei püstitata uusi probleeme, ei esitata seisukohti ega järeldusi küsimustes, mida töö varasemates osades pole käsitletud.

2.9. Kasutatud materjalid

Kõigile referaadis ja loovtöös (vajadusel ka teistes kirjalikes töödes) kasutatud materjalidele tuleb viidata töö lõpus kasutatud materjalide loetelus. Materjalideks võivad olla raamatud, õpikud, artiklid ajalehtedest ja ajakirjadest, eelnevad loovtööd, käsikirjad, intervjuud, erinevad internetiallikad jne. Internetiallikate ja ka teiste allikate kasutamisel peaks olema kriitiline. Allika usaldusväärsust saab kõigepealt kontrollida autori olemasolu järgi. Autoriks või materjali koostajaks võib olla ka organisatsioon.

Kasutatud materjalide loetelu jagatakse:

1. Raamatud: autori nimi, pealkiri, ilmumiskoht ja –aeg, kirjastus või väljaandja.

Köthe, Rainer. Teadus argielus. Tallinn, 2003: Koolibri.

2. Artiklid, mis on avaldatud ajakirjades, ajalehtedes: artikli autor, artikli pealkiri, ilmumisaeg, ajakirja nimetus ja number, kasutatud artikli leheküljenumbriid.

Moller, Sole Bugge. Teadlased kutsuvad välgu välja. 2013, Imeline Teadus nr. 2, 30 – 33.

3. elektroonilised materjalid: autori nimi (selle puudumisel organisatsiooni nimi, kust viidatav materjal pärineb), artikli/postituse pealkiri, link, materjali kasutamise kuupäev.

a) Vikipeedia. Amuuri tiiger. http://et.wikipedia.org/wiki/Amuuri_tiiger (11.12.2012)

b) Kallasmaa, Astra. Amuuri tiigritel on veel lootust?

<http://teadus.err.ee/artikkel?id=4481&cat=1&pg=97> (11.12.2012)

c) Pärnumaa Kutsehariduskeskus. Mis on essee?

https://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/essee/mis_on_essee.html (12.12.2019)

4. joonised, tabelid: joonise number, link, kuupäev. Kui kasutatakse autori enda poolt loodud fotosid ja jooniseid, siis lisatakse autori nimi.

a) Joonis 1. http://et.wikipedia.org/wiki/Pilt:Captive_Siberian_tiger_Copenhagen_Zoo,_Denmark.jpg (11.12.2012)

b) Joonis 2. Mari Maasikas (11.12.2012)

Ühe autori mitme teose puhul reastatakse kasutatud materjalide loetelu alustades uuematest töödest. Autori puudumisel reastatakse allikad pealkirja esimese sõna järgi.

LISA 1 TIITELLEHT

Viljandi Jakobsoni Kool

HELIKOPTERITE MÜRA MÕJU
VILJANDI JAKOBSONI KOOLI ÕPILASTE
ÕPITULEMUSTELE

Loovtöö

Heli Kopter

6.a klass

Juhendaja õp Mai Põrnikas

Viljandi 2020